

Posudek vedoucí práce

Autor/ka: Klára Lipavská

Název práce: Kosti, kameny a hlína v Hebrejské bibli

Vedoucí práce: ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

Oponent/ka: ThDr. Marie Roubalová, Th.D.

Práce diplomantky Kláry Lipavské přivádí čtenáře do krajiny biblických symbolů, které mnohvrstevně ukazují jakým svět pro člověka a společnost, v níž žije, vlastně je. Biblické symboly se dotýkají hranic života a smrti a výše vybraná trojina kosti, kameny a hlína je toho dokladem.

Předkládaná práce je pěknou syntetickou studií, orientující se na výklad, místa biblického i mimobiblického výskytu a interpretaci výše uvedených pojmů v teologickém i religionistickém diskursu. Splňuje předepsané náležitosti pro bakalářskou práci a rozsahem běžnou práci tohoto typu rovněž převyšuje. Téma je vybráno vhodně a celé dílo může posloužit jako dobrý zdroj pro pozdější detailnější bádání. V *úvodu* i *závěru* práce studentka skutečně krok za krokem vysvětluje záměr, celkový cíl i dílčí cíle svého písemného projevu. V závěru se setkáváme s výstižnou formulací verifikace a rozšíření autorčiny původní hypotézy (s. 59). *Kosti, kameny a hlína jsou spojeny s hrobem*, tedy tichem, ale zároveň *kameny šeptají proroctví, kosti jsou plné jásootu, půda křičí*. (s. 59) Práce je dynamická, K. Lipavská zaujatě pracovala s každým vybraným pojmem i veršem. Za prací se skrývají hodiny důkladné četby hebrejského textu i zápasu o jeho výklad. .

Pozitivně:

Autorka předložila vlastní překlad vybraných pasáží, který se stal východiskem pro její argumentaci.

V *Úvodu* Klára Lipavská plasticky a přesvědčivě zdůvodnila výběr zvoleného tématu a hned na počátku aktivizovala čtenářovou intelektuální zvědavost. Způsob vyjadřování i argumentace je již na úrovni magisterské práce.

Ve třech kapitolách „*Kosti*“, „*kameny*“ a „*hlína*“ postupovala koncepčně a poměrně přehledně. Kompilaci dostupné sekundární látky prováděla citlivě. Uvedla zajímavé propojení symboliky kostí s celistvostí člověka i sociální či národní skupiny (s. 22). Kámen přiblížila jako nositele paměti a zároveň prostředek formování národní identity (s. 34). Zároveň pojednala o jeho nesporné věštebné úloze a jeho funkci coby chrematomorfismu v rámci výroků o Hospodinu a s ohledem na následující novozákonní kontext i výroků o Mesiáši. Na několika místech zvolený diskursivní styl vysvětluje okolnosti vzniku a možného původu zažitých slovních spojení. Vhodně zvolená byla např. interpretace u textu Jr 50, 17 na s. 15. Autorka též dobře představila ilustrativní exegetický exkurs o Údolí suchých kostí.

Kriticky:

Dlouhé pasáže transkripce a transliterace vybraných biblických textů a jejich následný překlad sice vyzývají k filologické rozvaze, ale běžného čtenáře začnou posléze hodně vyčerpávat. I proto se patrně stalo, že po obvyklém rutinním zápisu např. u Iz 8,14 chybí překlad (s. 42). Řecká verze naopak chybí u vybraných novozákonních textů.

V textu se občas setkáme s překlepy, jež však pochopení významu příliš neruší. Autorka převedla těžiště své práce do textu a jeho výkladu, rozhovory k tématu vedené v rámci různých vykladačských tradic již (pochopitelně i vzhledem k rozsahu) téměř neuvádí.

Otázky k obhajobě:

Jaký symbol z názvu práce je autorce nejbližší a jaké má případné dosahy do současné světové literatury i běžného kulturního povědomí?

Který ze symbolů se nejobtížněji sděluje současnému čtenáři?

Vzhledem k výše uvedenému celkovému hodnocení si však bez váhání a s potěšením dovoluji navrhnout hodnocení **výborně (1)**.

V Praze,

Vypracovala: ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

29. srpna 2020